

LUDOWY

P. T.

Biblioteka Uniwersytecka

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:
We Lwowie miesięcznie 14.000 Mk.,
z dostawą do domu 15.000 Mk., na
prowinieji 16.000 Mk., za granicą
20.000 Mk.

Cena pojedynczego egzemplarza
na całym obszarze Polski.

600 Mk.

Redakcja i Administracja
Lwów, Sykietuska 1. 21.
Tel. Nr. 24.

NAKL.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR W. HAUSNER.

Lwów robotniczy wobec rządów Chjeno-Piasta.

**Demonstracyjne Zgromadzenie Ludowe zwołane przez P. P. S.
Zgromadzenie ponad 5.000 robotników. — Poważny przebieg de-
monstracji. — Rezolucja.**

Strejk głodowy kolejarzy lwowskich.

Wczoraj o godz. 9 rano pracownicy kole-
jowi z warstatów i ogrzewalni porzucili pracę,
poczem pochodem udali się pod gmach dyrekcji
kolejowej. Choć uczestnicy olbrzymiego po-
chodu zachowali się zupełnie spokojnie, policja
zdradzała wielkie zdenerwowanie i pod gmach
dyrekcji demonstrujących tłumów nie chciała
dopuszczać.

Do prezesa Barwicza udała się delegacja, w
której uczestniczył też tow. poseł Kuryłowicz,
i przedstawiła mu żądanie wypłaty 2 miesięcz-
nych poborów jako bezzwrotną pomoc na
zaspokojenie najkonieczniejszych potrzeb, gdyż
z powodu szalonego wzrostu drożyzny dotąd
otrzymane pobory na najskromniejsze życie nie
wystarczają. Prostu do pierwszego nie mają
środków do życia.

Prez. Barwicz natychmiast połączył się z
ministerstwem kol. żel. i przedstawił żądania
delegacji, otrzymał jednak odpowiedź, że od-
powiedź zależy od stanowiska min. skarbu. Ta
nie mówiąca odpowiedź otrzymana z War-
szawy nikogo zadowolnić nie mogła, wobec czego
na wiecu, który się odbył w montowni warszta-
tów kolej. uchwalono powstrzymać się od pracy
aż do otrzymania przychyłnej odpowiedzi. Do
uchwały powyższej przyłączyli się delegaci
wszystkich kategorii służby i jeżeli słuszne
postulaty pracowników nie zostaną natychmiast
spełnione stanąć może cały ruch kolejowy.

Sytuacja drożyzniana będzie też omawiana
na wtorkowym posiedzeniu sejmu.

wszelką cenę do utrzymania pokoju, przeciw-
stawić się musi polityce awantur i pogroźek wo-
jennych.

REFORMY SPOŁECZNE I ROLNA ŚWIST- KIEM PAPIERU.

Chjena doszedłszy do władzy nie zadowolila
się wzięciem w swoje ręce najważniejszego re-
sortu decydującego o istnieniu państwa ale po-
stanowiła przekreślić reformy rolne i te reformy
społeczne, które dotyczyły ochrony najemnej
pracy.

Na miejsce znanych ustaw o wykonaniu re-
formy rolnej przychodzi się dzisiaj ze skromną
propozycją parcelowania pewnej ilości dwor-
skich obszarów. Jest to nic innego jak pospo-
lita zdrada ustawy o reformie agrarnej, zdrada
interesów małego rolnego włościanstwa.

Solą w oku dzisiejszej „większości naro-
dowej“ była polityka socjalna zapoczątkowana
przez rząd Moraczewskiego. Można sobie wy-
obrazić jak ta polityka będzie kontynuowana
skoro się weźmie pod uwagę, że stronnictwo
dzierzące pierwsze skrzypce w dzisiejszym rzą-
dzie chlubi się, że wszystkie jego wysiłki na
arenie sejmowej skierowane były w tym kierun-
ku, ażeby utracić 8-godzinny dzień roboczy i
ustawę o ochronie lokatorów.

Z armji próbuje dzisiaj Chjena z Piastem
uczynić narzędzie klasowego panowania, w spr-
wie t. zw. mniejszości narodowych wedle pro-
jektu dzisiejszego rządu będzie się robić wszy-
stko, aby obywatele narodowości ukraińskiej, ży-
dowskiej czy niemieckiej od państwowości pol-
skiej odtrącić i wrogo wobec niej usposobić.

WYWÓZ I DROŻYZNA.

Wszystkie te powody złożyły się na wytra-
cenie życia gospodarczego z równowagi. Polityka
fortytowania wielkich eksporterów musiała do-
prowadzić do rozpętania się nowych przerażają-
jących fal drożyzny i upadku waluty.

ODRODZENIE MIĘDZYNARODÓWKI SOCJALI- STYCZNEJ.

Wśród hucznych okłasków zawiadania
mowca zebranych że jako delegat na Międzynar-
dowy Kongres Socjalistyczny w Hamburgu oznaj-
mić im może radosną wieść, że rozbitcie partii
socjalistycznych, będące od niedawna klęską
ruchu robotniczego należy już do przeszłości.
Na czarną międzynarodówkę klerykałów, na
zieloną międzynarodówkę agrariuszy, na mi-
ędzynarodową organizację faszystów proletariatu
odpowiada wznowieniem i odrodzeniem Czerwo-
nej Międzynarodówki Socjalistycznej.

OCHRONA LOKATORÓW MA BYĆ ZNIESIONA.

Lwów robotniczy wobec rządów Chjeno-Piasta.

Na apel wydany przez lwowski komitet rob.
P. P. S. tłumnie pospieszyły masy robotnicze
na demonstracyjne zgromadzenie niedzielne na
dziedzinie ratuszowym. Już o godz. 10-tej ra-
no, olbrzymi dziedziniec wypełniony był szcze-
lnie uczestnikami. Ci, którzy nie mogli już do-
trzeć do podwórza ratuszowego zapełnili ko-
rytarze budynku magistrackiego z pierwsze-
go i drugiego piętra.

PRZECIW POLITYCE RZĄDU REAKCJI.

Referatów słuchano w skupieniu i pomimo
deszczu, który od czasu do czasu usiłował psuć
nastroj, robotnicy m. Lwowa wspaniałą postawą,
burzą okłasków i żywymi okrzykami demonstrowali
swoją gorącą protest przeciwko polityce
dzisiejszego rządu, oświetlanej przejrzystości przez
socjalistycznych mowców.

Na wiecu zobaczyć można było grupki ro-
botników przybyłych z poszczególnych miast
prowincjonalnych dla zaspokojenia żywego za-
interesowania się sytuacją polityczną, która w
szerokich rzeszach budzi niepokój i niezado-
wolenie.

Wiec zagał tow. poseł Smałkowski przed-
stawiając powagę chwili, wśród której przy-
szło lwowskiemu proletariatu demonstrować
swoje stanowisko wobec rządu Witosa i Głabiń-
skiego.

Po wybraniu przydzium wiecu, w osobie tow.
Sienkowskiego, zabrał głos poseł tow. Kuryłowicz,
i w jednogodzinnej referacie nakreślił
charakterystyczne cechy rządu zdecydowanie re-
akcyjnego i w całym swoim składzie usposobio-

nego wrogo i nieprzyjaźnie wobec klasy robo-
tniczej. Rząd ten przychodzi do steru w tym
czasie, kiedy brak jeszcze konkretnych, spre-
cyzowanych ram dla państwowości. Ustawodaw-
stwo społeczne jest poważnie zagrożone. Chjena
i Piast idąc razem utworzyli spółkę dla za-
bezpieczenia interesów kapitalizmu, obszar-
nictwa i wzbogaconego chłopstwa. Odpowiedzią
na zespolenie się sił reakcji polskiej powinna
być wzmożona organizacja, praca uświadamia-
jąca w związkach zawodowych i solidarność ro-
botnicza pod sztandarem P. P. S.

Tow. Laskowski zwrócił uwagę na to,
że reakcja kapitalistyczno-obszarnicza nie od-
dzisiaj zezowała w stronę wzbogaconego chłop-
stwa. Dzisiaj kiedy dokonano się nareszcie zes-
polenie klas posiadających i robotnicy muszą
zrozumieć, że tylko w solidarności socjalistycz-
nej proletariatu widnieje nadzieja na odpór za-
kusa kapitalu.

POLITYKA NOWEGO RZĄDU ZAGRAŻA POKO- JOWI.

Poseł tow. Czapiński powitany długimi ni-
milknącymi okłaskami w wyczerpującym prze-
mówieniu nakreślił powody dla których cała
klasa robotnicza Polski odnieść się musi do
obecnego rządu obojętnie. Przedstawiając
zebrany sylwetkę ministra spraw zagr. p.
Seydy stwierdził że polityka endecka, której
p. Seyda jest typowym wyobraźcą na za-
chodzie i nad Bałtykiem, zagraża Polsce nową,
zawieruchą wojenną.

Klasa robotnicza w Polsce dążyć będzie za

O niebezpieczeństwie grożącym szerokim rozszarpaniem lokatorów z powodu forsowanego przez rząd projektu o ochronie „kamieniczników“ referował tow. Dregiewicz.

Nowa ustawa stawia sobie za cel powrót do przedwojennego komornego.

Ustawa przewiduje ponadto wolne umowy pomiędzy właścicielem domu a lokatorem bez ograniczenia wysokości komornego. Jeśli się weźmie pod uwagę te orgie, które się działy dotychczas pomimo i wbrew obowiązującej jeszcze ustawie, wyrzucanie lokatorów na bruk bez litości, to można sobie wyobrazić, co będzie teraz wobec katastrofalnego braku pomieszczeń w państwie.

Lokatorzy, którzy w niemałej mierze nie mieli w okresie wyborów zrozumienia dla grożącego im niebezpieczeństwa dzisiaj dostają lekcję poglądową na czym polega obrona interesów narodowych ze strony kamieniczników i paskarzy. Apelem do zespolenia swoich wysiłków inteligencji pracującej i urzędników z ruchem robotniczym kończy mówca swoje przemówienie.

Po przemówieniach tow. Bosego i tow. Winnikowej przemawiającej w imieniu kobiet uchwalono następującą rezolucję:

REZOLUCJA:

Zgromadzeni robotnicy i obywatele m. Lwowa zebrani w dniu 24. czerwca na olbrzymim demonstracyjnym wiecu publicznym w dziedzińcu ratuszowym stwierdzają:

W powojennym okresie rozprężenia ustroju kapitalistycznego, reakcja polska dokładała wszystkich starań, ażeby wespół z reakcją międzynarodową nie dopuścić klasy robotniczej do przebudowy kapitalistycznych stosunków społecznych drogą reform i ustaw parlamentarnych na stosunki praworzędne, odpowiadające sprawiedliwości i demokracji, będącej etapem, ku realizacji socjalizmu.

Zebrani stwierdzają, że ustawodawstwo społeczne dotyczące ochrony pracy, wyłączone ofiarnością klasy pracującej, było zawsze solą w oku tych wszystkich stronniców, które idą na pasku przemysłowych Lewiatanów i paskującego obszarnictwa, a dzisiaj w dobie owładnięcia władzy przez chjęną i Piastą stało się nietylko przedmiotem ataków ale wedle paktu endecko-piastowego przedmiotem likwidacji.

Tą drogą jednak reakcja polska, osiągnawszy pozorny tryumf z chwilą powstania rządów Witosa-Głabińskiego nie osiągnie zamierzonych celów ani na polu politycznym ani gospodarczym.

Zebrani stwierdzają, że wbrew demagogii wyborczej i kłamliwym obietnicom, na które udało im się niestety przywabić pewną ilość wyborców, skutki rządów prawicy są dzisiaj katastrofalne; potęgujące się z każdym dniem rozprężenie gospodarcze, niosące za sobą upadek waluty, rozpetanie się drożyzny spowodowane w znacznej mierze zrzuceniem całego ciężaru utrzymania państwa na barki klasy pracującej i rozzuchwalenie paskarstwa i jednolity front wzbogaczonego chłopstwa, obszarnictwa i kapitalistów ostrzem swoim zwrócony przeciwko słusznym prawom i domaganiom się proletariatu.

Zebrani stwierdzają, że drożyzna wywołana przez szalone zbrojenia militarne, niesprawiedliwy rozkład podatków a ponadto wzdraganie się przed pociągnięciem klas posiadających do odpowiednich świadczeń na rzecz państwa jest odpowiednikiem linii politycznej rządu powstałego na skutek sojuszu reakcyjnego nacjonalizmu polskiego z chłopskim egoizmem i sobkostwem.

Zebrani stwierdzają, że droga, na którą wszedł rząd Witosa-Głabińskiego tolerując spekulacje szmuglerskie na wywóz niezbędnych środków żywności za granicę i zmierzając do kabalania ustawy o ochronie lokatorów wiedzie nie kunaprawie stosunków wewnętrznych w kraju, a ku głębokiemu niezadowoleniu jak najszerszych warstw, ku wrzeniu za którego skutki wzięć będzie musiała odpowiedzialność dzisiaj t. zw. większość rządowa.

Wi zamachu na ustawę o ochronie lokatorów widzą zebrani prowokację, podkładanie żagwi pod materiał zapalny.

Klubowi posłów PPS. za dotychczasową, ofiarną walkę w obronie ustaw robotniczych za ich walkę z reakcją wyrażają zebrani pełne wotum zaufania i wzywają ich do wytrwania w tej walce opozycyjnej z polską reakcją.

Zebrani wzywają ogół pracowników fizycznych i umysłowych aby w dobrym zrozumieniu interesów własnych i interesów ogółu w zwartym szeregu gotowali się do obrony demokracji, republiki i socjalizmu. Tylko socjalizm bowiem poprzedzony przez demokratyczną kontrolę robotniczą, zlikwidować może dzisiejszy kryzys gospodarczy, socjalizm wyznawany przez karne, solidarne, świadome swoich praw i obowiązków szeregi robotnicze.

Precz z anarchią gospodarczą wiodącą ku

rozpasaniem się drożyzny i bezrobociu

Precz z Chjęną i Piastem!

Niech żyje rząd robotniczy!

Niech żyje socjalizm!

Niech żyje P. P. S.!

Po uchwaleniu rezolucji zakończono wiec odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru“ i pieśni: „O cześć wam panowie magnaci“. Potężnie potężnie rozbrzmiewały dźwięki pieśni robotniczych niecać w sercach nadzieje lepszej przyszłości.

Cześć uczestników ze śpiewem Czerwonego Sztandaru podążyła pod pomnik Mickiewicza i tam po krótkim przemówieniu jednego z uczestników samorzutna demonstracja zakończyła się.

Królestwo rumuńscy w Warszawie

(Według P. A. T.).

W niedzielę o godz. 10.30 rano przybyli królestwo rumuńscy do Warszawy, gdzie na udekorowanym dworcu przywitani ich przedstawiciele władz centralnych oraz korpus dyplomatyczny. Był obecny również prezydent Wojciechowski wraz z małżonką.

Goście udali się do Łazienek, poczem o godz. 12-tej udali się do Belwederu dla złożenia wizyty prezydentowi Wojciechowskiemu. Następnie prezydent wraz z małżonką rewizytowali gości rumuńskich w Łazienkach.

Wieczorem, na Zamku odbył się obiad, w ciągu którego król rumuński w odpowiedzi na toast prezydenta podniósł wspólność interesów Polski i Rumunii i wspólne dążenia do utrzyma-

nia pokoju na Wschodzie Europy, czego wyrazem jest zawarty sojusz. Król zakończył toastem na wielkość Polski, jak również za zdrowie prezydenta i jego żony.

ODZNACZENIE KRÓLA RUMUŃSKIEGO ORDEREM „VIRTUTI MILITARI“.

WARSZAWA, 25. czerwca. (Pat). Dzisiaj odbyło się w Belwederze wręczenie królowi rumuńskiemu odznaki orderu „Virtuti Militari“ I kl. Odpowiednie przemówienie wygłosił przez. Wojciechowski oraz marsz. Piłsudski jako wielki mistrz kapituły orderu.

Rumunia a Polska.

Wynurzenia rumuńskiego ministra spraw zagranicznych.

WARSZAWA, 25. czerwca. (AW). Dziś popołudniu min. spr. zagr. Rumunii Duca przyjął przedstawicieli prasy warszawskiej na dłuższym posłuchaniu. Minister oświadczył m. in., że przyjaźń między Polską a Rumunią nie jest wynikiem przemijającej kombinacji, lecz trwałych uczuć obu narodów. Zarówno Polska jak i Rumunia pragną przede wszystkim pokoju, gdyż on pozwoli im dokonać konsolidacji wewnętrznej i zagoić rany przeszłości, jakoteż wypełnić zadania cywilizacyjne, jakie nakłada przyszłość z uwagi na położenie geograficzne i właściwości obu narodów.

Następnie minister nakreślił obraz stosunków wewnętrznych w Rumunii, informując szczególnie obszernie o rumuńskiej reformie rolnej. Reforma ta — zdaniem ministra — bardzo fradykalna spowodowała, iż Rumunia posiada dziś

silne i trwałe podstawy swej struktury społecznej. W zaopatrzonej w warsztaty pracy ludzie rolniczym, stanowiącym przeszło 80 proc. ludności rumuńskiej. Reforma rolna przeprowadzona jest jednolicie na terenie całego królestwa. Maksimum władania ziemią określa reforma rolna na 600 ha. dzięki temu znikły wielkie latyfundja i powstała zdrowa klasa średnich posiadaczy ziemi.

W dalszym ciągu minister podkreślił pomyslny stan finansowy Rumunii, która zamknęła budżet przewyżką dochodów nad wydatkami.

Co do zagadnień przemysłu rumuńskiego stoi on obecnie przed problemem dopuszczenia obcych kapitałów, celem zasilenia przemysłu i umożliwienia mu szybszego rozwoju. Pod koniec minister wyraził nadzieję, że wkrótce powita dziennikarzy polskich w Rumunii.

MIĘDZYNARODÓWKA KOMUNISTYCZNA WOBEC REAKCJI.

MOSKWA, 25. czerwca. (Pat). Na ostatnim posiedzeniu plenarnym Komitetu Wykonawczego Międzynarodówki ustalono skład prezydium Ispolkomu, do którego wchodzi Zinowiew, Klara Zetkin, Radek, Bucharin, Kolarow i in. Uchwalono również rezolucję, stwierdzającą, że żądanie komunistycznej prasy szwedzkiej, aby religja była osobistą sprawą każdego obywatela, może być dopuszczalna tylko w państwie burżuazyjnym, ale w żadnym razie nie może dotyczyć partji komunistycznej. Dalej uchwalono, że we wszystkich państwach mają tworzyć komunistyczne organy dla zwalczania faszystów przez odpowiednią propagandę i organizowanie walki obronnej, drogą utworzenia uzbrojonych oddziałów, wreszcie przez walkę na terenie parlamentarnym.

W ALBANII SPOKÓJ?

PARYŻ, 25. czerwca. (Pat). „Matin“ dowiadyje się z Białogrodu, że rewolucja jest zlokalizowana w Albanji północ. Regularne wojska zajęły z powrotem zdobyte przez powstańców pozycje i schwytały znaczną ilość powstańców którzy są zwolennikami ks. Wieda.

MINISTROWIE STAMBOLISKIEGO POD SĄDEM.

BELGRAD, 25. czerwca. (Pat). Polrad. Wdrożono śledztwo przeciw b. ministrom Stamboliskiego a wytoczenie im procesu politycznego, odbędzie się dopiero po wyborach do Sobranja. Niektórzy ministrowie są jednocześnie oskarżeni o przestępstwa i zbrodnie pospolite i będą sądzeni przez zwykłe sądy.

WSZELKIE PODATKI MOŻNA UISZCZAĆ BONAMI SKARBOWYMI.

WARSZAWA, 25. czerwca. (Pat). Ministerstwo skarbu poleciło władzom skarbowym przyjmować 6 proc. złote bonony skarbowe przed terminem ich płatności przy uiszczaniu podatków: dochodowego, przemysłowego, gruntowego, od dochodów, od wzbogacenia się i jednorazowej daniny państwowej.

KATASTROFA LOTNICZA.

PARYŻ, 25. 6. (Pat.). Polradio. Lotnik Jean Casale, który osiągnął najwyższy rekord wysokości we Francji, spadł ze swoim aparatem i poniósł śmierć na miejscu. Jego mechanik odniósł ciężkie rany.

DROGA DO POWODZENIA

Pierwsza w Polsce doskonała komedia amerykańska w 6 aktach.
W głównej roli najpopularniejszy genialny artysta-komik amerykański **Douglass Fairbanks**.
PREMIERA dziś we wtorek 26 b. m. **KINO LEW.**

W sprawie przeliczenia wszystkich płac robotniczych i urzędniczych na złote i wypłacania wedle ostatniego przed wypłatą kursu.

WNIOSEK NAGŁY

posłów Stańczyka, Żuławskiego, dr. Dłamanda i tow. ze Zw. (P. P. S.)

Stały, a w pewnych okresach bardzo gwałtowny spadek kursu marki, oraz towarzyszący mu niesłychany wzrost drożyzny godzi w pierwszym rzędzie w klasę robotniczą i urzędniczą, spychając je w coraz to większą niedzę.

Stanowi temu, nie może zaradzić podwyższanie płac wedle wykazanego indeksu drożyznianego, co miesiąc, gdyż robotnicy ustaloną z początkiem miesiąca płacę wyrównującą wzrost drożyzny za miesiąc poprzedni, otrzymują za cały miesiąc następny, w którym drożyzna w dalszym ciągu posuwa się naprzód i tak n. p. z płac, podniesionych w porównaniu do płac majowych robotnicy żyć muszą cały zwrócić, podczas gdy już w przeciągu pierwszych trzech tygodni drożyzna wzrosła o blisko 100 proc.

Do tego dodać jeszcze trzeba tę okoliczność, że większość przedsiębiorców, często wbrew postanowieniom umów zbiorowych, nie chce podwyższać płac o wykazany indeks drożyzniany, wywołując tem ustawiczne walki i konflikty w przemyśle. Wszystkie inne warstwy ludności, jak kupcy, przemysłowcy i rolnicy z chwilą spadku marki regulują natychmiast ceny za swoje towary, stosując je ustawicznie do każdorazowego kursu złota, jedynie tylko robotnicy i urzędnicy nie mają do tego możliwości i zmuszeni są przy każdorazowej niższej cenie marki obniżać swą stopę życiową.

Wobec tego koniecznym jest, ażeby pobory tej warstwy ludności ustalić i przeliczyć tak, jak to czynią wszyscy inni, wedle kursu złota, i w ten sposób przez następne podwyższanie istotnych płac w złotych, doprowadzić je do wysokości przedwojennej.

W myśl tego podpisani stawiają wniosek: Wysoki Sejm uchwalić raczy załączoną ustawę:

USTAWA

o obliczaniu zobowiązań pieniężnych wynikających z umowy o pracę, w złotych polsk.

1. Wszelkie zobowiązania pieniężne, wynikające ze stosunku umowy o pracę, wyrażone być mają w złotych polskich, i wypłacane w markach polskich po kursie ogłoszonym przez Ministra skarbu ostatnio przed dniem wypłaty.

2. Płace wyrażone wedle umowy o pracę, zawartej przed wejściem w życie niniejszej ustawy, w markach polskich, przeliczone zostaną na złote polskie i ustalone na dalszy czas trwania umowy, o pracę w ten sposób, że za podstawę do przeliczenia przyjęta zostanie kwota umówiona za pracę za pierwszy tydzień kwietnia 1923 r. i przeliczona na złote po kursie obowiązującym wedle ogłoszenia ministra skarbu w dniu 1 kwietnia 1923 r.

3. Płace wynikające z umowy o pracę zawartej przed wejściem w życie niniejszej ustawy, lecz po dniu 1 kwietnia 1923 roku przeliczone zostaną na złote polskie i ustalone na dalszy czas trwania umowy o pracę, w sposób przewidziany art. 2. niniejszej ustawy, z tą jedynie różnicą, że za podstawę do przeliczenia przyjęta zostanie kwota w markach polskich umówiona za pierwszy tydzień stosunku umowy o pracę.

4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie dniem jej ogłoszenia.

Wykonanie niniejszej ustawy powierza się panu ministrowi sprawiedliwości, panu ministrowi pracy i opieki społecznej i panu ministrowi skarbu.

Warszawa, dnia 21. czerwca 1923.

kiem marki, miały wśród szerokiego ogółu pobudzić uspioń podczas wojny instynkt oszczędności, składanych na czarną godzinę, na wypadek choroby, przesilenia gospodarczego, drożyzny. W tym zamiarze zaczęli ludzie kupować bony złote, znosić oszczędności swe na rachunek złotowy w P. K. O. Gdy wskutek niedośćwa rządu rozpętała się orgja spekulacyjna i wzmogła się szalenie drożyzna, przysłała potrzeba odebrania oszczędności, aby przetrwać przesilenie. Ministerjum skarbu do ostatniej chwili zachęcało ogół do wykupywania bonów przez codzienne niemal podnoszenie ich ceny, aż wreszcie, kiedy wielu nabywców chciało wzamian za złote otrzymać z powrotem marki zaczęto utrudniać odbiór.

Obywatele, bardziej niż Rząd, dbali o interes skarbu, poddali się i tym zarządzeniom, zwłaszcza, iż p. minister skarbu w celu powstrzymania ruchu odbiorczego, mającego wszelkie cechy runu, oświadczał, iż ceny bonów złotych nie zamierza zniżać i że posiadacze rachunków złotych i bonów nie poniosą z tego powodu straty. Obietnica ta przetrwała zaledwie dobie: cenę bonów obniżono mimo, iż po kilku dniach przerwy w czynnościach giełdy nie notowano na niej zupełnie kursu franka szwajcarskiego, wedle którego oznaczona ma być cena bonów.

Ustawa o bonach złotych głosi, iż wypłata ich, a co za tem idzie oznaczanie ich rzeczywistej wartości, dokonywane ma być przez ministra skarbu wedle przeciętnego kursu franków szwajcarskich na giełdach krajowych. Już to samo wskazuje, iż minister skarbu nie może tego czynić na podstawie notowań wartości franka szwajcarskiego na giełdzie berlińskiej, lub jednej warszawskiej, gdy inne giełdy krajowe są nieczynne.

Nieprzestrzeganie ustawy i lekkomyślne obietnice nie mogą się nie odbić na zaufaniu do skarbu.

Przedsmak tego braku zaufania do obecnej chaotycznej gospodarki ma nowy rząd po zakwestjonowaniu przyznanych już przez konsorcjum banków angielskich zaliczek dla cukrownictwa za cukier. Odmowa ta nastąpiła dlatego iż delegowany do Warszawy rzeczoznawca zaskoczony został przesileniem rządowym i katastrofą walutową.

Inkwizycja szkolna.

INTERPELACJA TOW. JULJANA S MŹLIKOWSKIEGO I TOW.

Inspektor szkolny na powiat pucki na Pomorzu uwolnił bezprawnie nauczycielkę w Osłoninie z posady, motywując to zwolnieniem następującym powodem: oto zarzucił wymienionej, iż nie uczęszczała do kościoła każdej niedzieli na sumę, lecz jedynie na mszę św. ranną i że chrzest swego dziecka odbyła w kościele dopiero w trzecim miesiącu po urodzeniu.

Nadaremnie tłumaczyła się p. Kamińska, nauczycielka w Osłoninie, iż będąc w ciąży, nie mogła być każdej niedzieli na sumie, a wygodniej jej było ze względu na rozkład pociągów udawać się na mszę ranną, nie zaś na sumę, a furmanek nie była w stanie opłacać; nadaremnie wykazywała, iż nie mogła wcześniej odbyć chrztu dziecka z powodu choroby swojej i ciężkiej operacji, której się poddała — pan inspektor Górny nie dał się przekonać i do zarzutów swoich dołączył jeszcze nową „zbrodnię“, a mianowicie to, iż nauczycielka p. Kamińska weszła do klasy po swej chorobie bez

wyvodu kościelnego i zwolnił ją w sposób w żadnej praworządnej władzy nie praktykowany.

Oto zjawił się dnia 14 bm. do klasy tejże nauczycielki i w obecności dzieci ogłosił, iż p. Kamińska jest zwolnioną, a naukę obejmie p. Płński.

Zważywszy, że wykazane tu fakty są jaskrawym nadużyciem władzy, że jest rzeczą niedopuszczalną, żeby przedstawiciel władzy szkolnej mieszał się do spraw osobistych nauczycieli i poddawał kontroli uczucia i praktyki religijne i w ogóle dopuszczał do tłumaczenia się w tych sprawach nauczycieli, że względu na niesłychane pogwałcenie praw nauczycielki — podpisani zapytują p. Ministra W. R. i O. P., czy:

1) gotów jest pociągnąć do odpowiedzialności inspektora szkolnego za brutalne wkraczanie w uczucia osobiste nauczycieli i ich sprawy prywatne;

2) czy gotów jest uchylić zarządzenie nieprawnie zwalnające nauczycielkę?

Kto podrywa zaufanie?

Rząd polski już czterokrotnie zwracał się do ogółu obywateli o zasilenie skarbu państwa oszczędnościami i obywatele trzykrotnie zawiedli się na obietnicach Rządu. Zarówno subskrypcja Pożyczki Odrodzenia, jak i Miljonówki, przyniosły posiadaczom obligacji stratę zarówno wskutek dewaluacji marki, jak i teoretycznej tylko wartości przywilejów, jakie dawać miały obligacje pożyczkowe. W pewnej mierze poder-

wane zaufanie do pożyczek państwowych naprawiła kombinowana pożyczka markowo-złotowa, podjęta za ministra Jastrzębskiego, popularyzując wśród ogółu wartość złotego polskiego. Minister Grabski chciał wyzyskać to wzrastające zaufanie do obligacji złotych i wprowadził na rynek bony złote — niesłaby, po to, aby zaufanie do nich poderwać!

Bony te miały chronić ludność przed spad-

JESZCZE JEDEN ORDER.

Z wielkim pospiechem większość rządowa uchwaliła ustawę o ustanowieniu „Krzyża Zasługi“. Wobec przyjazdu rumuńskiej pary królewskiej jest duże zapotrzebowanie na ordery różnych gatunków. „Krzyż Zasługi“, jako order wyższy, jest przeznaczony dla niższych funkcjonariuszy państwowych i dla maluczkich.

Lewica demonstracyjnie opuściła salę obrad podczas uchwalania tej ustawy.

SKON ALEKSANDRA SOCHACZEWSKIEGO

WIEDEN, 25. 6. (Pat.). Zmarł tu w 84-tym roku życia powstaniec z roku 1863, artysta-malarz Aleksander Sochaczewski. (Sochaczewski żył wędry, do ostatniej chwili otrzymywał od gminy lwowskiej „pensję honorową“, która mu na życie jednak nie wystarczała).

FASZYŚCI NIEMIECCY PRZY ROBOCIE.

BERLIN, 25. 6. (Pat.). Podczas wczorajszej manifestacji, urządzonej przez stowarzyszenia „Stahlhelm“, przyszło w Eisleben do krwawego starcia między członkami „Stahlhelmu“ a komunistami. Komuniści mają 18 rannych, a „Stahlhelm“ 1 ciężko rannego.

WYWÓZ DO ROSJI

MOSKWA, 25. 6. (AW). Na granicy polsko-sowieckiej oczekiwany jest w najbliższych dniach wielki transport towarów z Polski. Pierwsze wagony już przybyły. Zawierają one przedewszystkiem wyroby chemiczne, prymusy i lampy naftowe.

Wybory do Zakładu Pensyjnego.

W niedzielę odbyły się wybory delegatów na Walne Zgromadzenie Zakładu pensyjnego funkcyjuszcy. We Lwowie są następujące wyniki:

W grupie pracodawców oddano 316 głosów. Z tego padło: Na listę Nr. 2 (nar.-dem.) 143 głosów (prawdopodobnie 6 mandatów).

Na listę Nr. 3 (zjednoczona lista żydowskich pracodawców) 133 głosów (prawdopodobnie 5 mandatów).

Na listę Nr. 5 (Brandstätter) padło 39 gł.

W grupie ubezpieczonych były dwie listy:

Nr. 2 (nar.-dem.) i Nr. 3 (demokratyczna). Te ostatnią zwalczano zarówno przez polskich, jak i przez żydowskich endeków. Żydzi na ogół wstrzymali się od wyborów, aby umożliwić polskim endekom zwycięstwo.

Na listę Nr. 2 padło 603 gł. (prawdopodobnie 12 mandatów), na listę Nr. 3 głosów 251 (prawdopodobnie 6 mandatów).

Udział głoszących wogóle był bardzo słaby. W grupie pracodawców zaledwie 25 proc. a w grupie ubezpieczonych tylko 8 proc. (!).

Brak jeszcze wiadomości z prowincji.

Strejk salinowy w Kaluszu.

W sobotę wybuchł strejk w salinach kaluszkich z powodu nieuwzględnienia żądań robotników przez firmę. Straszliwe warunki drożyzny zmusiły robotników salinarnych do postawienia żądań ekonomicznych. Oporne stanowisko przedsiębiorstwa wobec żądań robotniczych nie

da się niczem usprawiedliwić, chyba tylko żądzą zysków, bo chyba i kapitalistom wiadomo, w jakich warunkach robotnik dziś żyje, a wzrost drożyzny chyba znaję najlepiej, bo ją przecież sami podwyższają.

Bezkarne orgje spekulantów i paskarzy

Pomimo szalejącej drożyzny w całym państwie i najcyniczniejszych orgji spekulantów i paskarzy obecny rząd zupełnie nie interesuje się tą sprawą. Po rezygnacji p. Hartleba ze stanowiska komisarza do walki z drożyzną nie mianowano nikogo na to stanowisko. Jasnym się też staje i zdeklarowanym zwolennikom 8-ki, że obecny rząd zastępuje tylko interesy wielkich kapitalistów, obszarników, spekulantów i paskarzy.

Dziś sfery te bezkarnie grasują w całym państwie pewne ochrony i poparcia rządu.

Nie więc dziwnego, że artykuły spożywcze i towary drożeją z dnia na dzień, pomimo nie notowania oficjalnego kursu walut obcych i usilnej pracy P. K. K. P. zdążającej do obniżki dolara.

Wczoraj paskarze pobierali za bochenek chleba do 4.500 Mp. Cena ta jest wprost w zbrodniczy sposób wysrubowana, gdyż jedna z większych piekarni doskonały chleb sprzedaje po 2.600 Mp.

Jednakowoż nie ma obecnie kto zająć się

ściganiem paskarzy rabujących zrozpaczonych konsumentów.

Mleczarki pobierają za 1 litr mleka około 2.500 Mp., za masło deserowe 35.000, za jaję do 750 Mp. Za 1 kg. starych ziemniaków paskarze pobierają już 1.000 Mp., również ceny jarzyn, pomimo urodzaju nie tanieją, lecz są przez paskarzy podwyższane w cenę.

Bierność władz lokalnych i centralnego rządu przytacza się do tego iż orgje paskarskie nie zmniejszają się lecz rosą w nieskończoność.

Ludność miejska i na prowincji przeżywa obecnie najtragiczniejsze chwile od czasów światowej wojny, bez nadziei na rychłą poprawę. Coraz to bardziej zaczyna budzić się przekonanie, iż tylko skupieniem się i samoobroną będzie można wyratować się od nędzy i głodowej śmierci. Objawy takie poczynają się mnożyć i są wytlumaczone obecną sytuacją.

Realizowanie programu „8-ki” zaczyna wywoływać niepokojące objawy.

Smiertelne wypadki i poranienia.

Ostatnie dwa dni obfitują w nieszczęśliwe wypadki śmierci, poranień i awantur.

Po północy przywieziono do Pogotowia ratunkowego Michała Grysa, u którego stwierdzono kontuzję i złamanie podstawy czaszki. Po zaopatrzeniu odwieziono wymienionego do szpitala powszechnego, gdzie w dwie godziny później zmarł. Stwierdzono, iż Grysa wytracono z kawiarni, przyczem upadłszy ze schodów uległ śmiertelnemu obrażeniu. Tragicznie zmarły był podmajstrzym murarskim, mieszkał na Kleparowie.

Zamachów samobójczych zanotowano kilka. Na Lewandówce, w domu rodziców, powiesił się 18-letni Mikołaj Karp. Powodem desperackiego kroku była zguba 2-tygodniowego zarobku przez denata.

Anna D., pozostawiona przez męża z rozpaczki usiłowała strącić się amoniakiem. — Marja D. ze Zniesienia i Anna F. usiłowały pozbawić się życia jodyną.

Włodzimierz Fedyniak w rzeczywistości na pl. Smolki 1. 3. w czasie naprawiania windy uległ zgnięciu i dopiero po dłuższym czasie zauważono wypadek i zawezwano Pogotowie ratunkowe. Stwierdzono u nieszczęśliwego obrażenia wewnętrzne. Po udzieleniu mu pomocy odwieziono go do szpitala.

Jan Sitan, woźnica, w czasie ładowania zełaza na wóz na dworcu głównym odniósł złamanie podstawy czaszki.

Podobnie zraniony zgłosił się inny woźnica, którego nazwiska nie zdołano ustalić.

Stanisław Urban, abiturjent gimnazjalny, w

realności przy ul. Błonnej wczoraj wieczorem spadł z pierwszego piętra, przyczem odniósł również złamanie podstawy czaszki. Pogotowie ratunkowe na miejscu udzieliło mu pomocy, poczem odwieziono go do szpitala.

Dawid Rundler zgłosił się ze złamaną ręką. Michał Zabokrzycki, akademik, zgłosił się w Pogotowiu ratunkowym z kontuzjami na głowie, które mu zadał jego „przyjaciół”.

Piotr Mergel, mechanik, również przez „przyjaciół” został przypadkowo postrzelony w rękę.

Wymienionym udzielono pierwszej pomocy w Pogotowiu ratunkowym.

Wiadomości z kraju.

MROZY W GÓRACH SKOLSZCZYŹNY. W połowie b. m. przez dwie noce wystąpił w Ławocznem mróz, wskutek czego wszystkie jarzyny pomarżały. Szkody znaczne dotyczą ludzi i tak już dosyć biednych.

MORDERSTWO I WYKRYCIE ZBRODNIA- RZY. W nocy na 10. czerwca b. r. trzech uzbrojonych w karabiny opryszków przyszło w Hodowie do kolonisty Nowaka, śpiącego w szopie. Wymieniony dał na żądanie bandytów wody do picia, poczem ci, wypytawali się go o stosunki rodzinne. Gdy Nowak zaczął wołać syna, śpiącego również w szopie, jeden z opryszków postrzelił w pierś wymienionego, tak, że zraniony zmarł.

Po zostawionych śladach stóp zbrodniarzy, policja z Pomorza wykryła sprawców morderstwa w osobach Stefana i Michała Nycznyków,

i Andrzeja Malarczuka, mieszkańców Koniuch. Wymienionych aresztowano i odstawiono do sądu w Złoczowie.

TRAGICZNY WYPADEK LOTNICZY W KRAKOWIE. Starszy szeregowy 2. p. lotniczego w Krakowie Jan Zagórski, rodem z Nowego Sącza, dnia 20. czerwca w czasie lotu ćwiczebnego wykonując ostre skręty, wbrew przepisom spadł z wysokości 800 m. i zabił się na miejscu, samolot zaś roztrzaskał się w kawałki.

SEKRETARZ OKR. RADY SZKOLNEJ ZWYKŁYM PRZESTĘPCĄ. 23-letni Emiljan Kornacki b. sekretarz okręgowej rady szkolnej w Brzesku i Wieliczce, odznaczał się manierami „światowca”. Nie przeszkadzało mu to okradać swych znajomych i popełniać różne malwersacje i szantaże. Policja krakowska aresztowawszy go, stwierdziła, iż Kornacki sfałszował świadectwo maturalne VII. gimnazjum we Lwowie, a w r. 1920, był więziony pod zarzutem szpiegostwa.

3 ruchu robotniczego.

§ DALSZY CIĄG KONFERENCJI ZARZĄDÓW ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH odbędzie się w czwartek 28 czerwca b. r. o godz. 7 wiecz. w lokalu Związku pracowników gminnych, ul. Ormiańska 2, II. p. Porządek dzienny: 1) sprawa ruchu zawodowego i młodocianych; 2) wnioski. Q liczny udział uprasza Wydział Wykonawczy Rady Zawodowej.

Andreasiuk sekr. Drobuł przewodn.

§ BACZNOŚĆ CUKIERNICY! W cukierni Ziemiańskiej w Warszawie wybuchł strejk. Pracy w wymienionej cukierni nie przyjmować aż do odwołania.

Za Zarząd: Fedków Jan, sekr. Perschke Stan., przew.

§ BOJKOT FIRMY CH. SZKOLNIK W ROHATYNIE. Ostrzega się robotników drukarskich, introligatorskich i służbę pomocniczą przed objęciem jakiegokolwiek pracy u firmy Chama Szkolnika w Rohatynie, albowiem pan ten z powodu marnych płac, jakimi „wynagradza” swoich robotników, został zbojkotowany.

Organizacja zawodowa.

3 wydawnictw

„WSKAZÓWKI DO POBIERANIA I PRZE-SYŁANIA MATERJAŁU DO BADAŃ BAKTERJOLOGICZNYCH, SEROLOGICZNYCH, MIKROSKOPOWYCH I CHEMICZNYCH, JAKOTEŻ DO OCENY WYNIKÓW”, wyszły z druku jako pierwszy tomik Biblioteki Okręgowego Związku Kas chorych w Krakowie (ul. Batorego 5). Broszura w zwartej formie, omawia najważniejsze metody pobierania i oceny materiałów do różnorodnych badań, które we współczesnej medycynie słusznie tak dominujące obecnie zajęły miejsce. Cena 3000 marek z przesyłką.

Towarzysze!

Nie wolno uczęszczać do restauracji, kawiarni i fryzjerni, gdzie nie-ma „Dziennika Lud”

O. K. R. P. P. S.

PATRJARCHA TICHON WYRZEKA SIĘ SWEJ PRZESZŁOŚCI.

MOSKWA, 25. 6. (Pat.). Patriarcha Tichon wysłał do prokuratury Rządu oświadczenie, w którym wypiera się swej kontrrewolucyjnej działalności w przeszłości, oświadczając, że był tylko narzędziem w ręku monarchistów, którzy są odpowiedzialni za jego zachowanie się w przeszłości. Tichon oświadcza dalej, że odciął zajmie stanowisko lojalne wobec sowieców i prosi o wzięcie pod uwagę powyższego oświadczenia.

Teatr żydowski
Jagiellońska 11.
dyr. S. M. Gimpel

Wtorek 26. o g. 730

Środa 27 czerwca o g. 730.

Dzień i noc | Der Dybuk

tragedja w 3 aktach Sz. An-skiego.

Legenda dram. w 3 aktach Sz. An-skiego

Bilety wcześniej do nabycia w domu pończoch „KAHANE” ulica Jagiellońska 11, od godz. 6-tej przy kasie teatru.

O rządy obywatelskie majątkiem gminy.

STRYJ, w czerwcu.

Już nieraz na łamach „Dziennika Ludowego” poruszaliśmy sprawę zarządu miasta. Wykazaliśmy, że wstydem jest, aby tak dużym miastem jak Stryj, rządziło 5-ciu mianowanych przez p. starostę komisarzy bez obywatelskiej kontroli.

Każdy szanujący się człowiek wie, że mianowanie zarządu miasta ma tak liczne, ujemne strony, że dziwić się należy ludziom, którzy takie mandaty, mają odwagę płaszczać.

Że na takich komisarzskich rządach bez kontroli publicznej, cierpi całe miasto o to głównego nikogo nie boli. Sprawy tak ważne, jak sprząż koszar, oświetlenie, budowa nowych domów i wiele, wiele innych rzeczy nie mogą być za-

łatwiane przez mianowanych p. komisarzy, tu do decyzji i odpowiedzialności musi być wzwane szersze grono obywateli. Partja nasza nie mogąc pogodzić się z obecnym stanem gospodarki miejskiej, wniosła memoriał do wojewody, domagając się tymczasowego powołania szerokiego grona obywateli do decydowania o losie miasta.

Ciekawi jesteśmy, czy p. wojewoda uzna za potrzebne powołać szersze grono obywateli do gospodarki majątkiem gminnym, czy też trzymając się zasady endeckiej, po co demokratycznych rządów, pozostawi nadal rządzenie majątkiem gminnym w ręku kilku ludzi, którzy od mieszkańców miasta do tego nie otrzymali żadnych mandatów.

Walka rządu niemieckiego ze spekulacją walutową.

BERLIN, 25. 6. (AW). Kanclerz Rzeszy rozzesłał telegraficzny okólnik do wszystkich rządów państw związkowych, w którym wskazuje na znaczenie rozporządzenia o kupnie i sprzedaży dewiz po kursach jednolitych. Jakkolwiek środek ten może spowodować znaczne trudności w pracach banków, to względ ten musi ustąpić konieczności złuszczenia spekulacji dewizowej poza godzinami giełdowymi. Równocześnie prosi kanclerz o przeprowadzenie bezwzględnej akcji przeciw handlowi nielegalnemu.

BERLIN, 25. 6. (AW). „Berliner Zeitung” dowiaduje się, że prócz nowej ustawy dewizowej rząd niemiecki chwycił się także innych środków, któreby mu dostarczyły odpowiedniej ilości zagranicznych środków płatniczych, co ułatwiłoby walkę ze spekulacją.

W pierwszym rzędzie przeprowadzona będzie całkowita subskrypcja pożyczki dolarowej. W tym celu kanclerz nawiązał już łączność z bankami jak i z przemysłowcami.

JAK U NAS...

Podatki pośrednie w Niemczech.

BERLIN, 25. 6. (AW). Komisja podatkowa parlamentu niemieckiego postanowiła podwyższyć podatek od cukru na 60,000 marek niem. od 100 kg. Podniesiono również kilkadziesiąt razy podatek od wód mineralnych. Z tego otrzyma skarbu 3 i pół miljarda mk. Podwyższono podatek od piwa 350 razy, od zapatek zaś będzie wynosił 20% wartości towaru.

nosi się młodzież na „Plac powystawowy”, który, ściśle biorąc, jest terenem, na którym narodził się sport polski.

Zorganizowanie pierwszej jednostki footballowej, grającej według reguł „football-association”, przypada na rok 1902. Pierwszy publiczny występ tej jednostki (we wrześniu tegoż roku) dał początek rozwojowi tej tak popularnej gałęzi sportu. Zawody odbyły się na „Placu powystawowym”, na terenie otoczonym sznurem.

W czarnej barwie kostiumów, w jakich ta pierwsza jednostka wystąpiła, tkwi geneza nazwy klubu „Czarni”.

Sobota: POGOŃ - LEGIA (Warszawa) 4:0 (3:0). Pogoń z kilkoma graczami rezerwowymi odniosła zasłużone zwycięstwo. Gra dość ospała, u graczy Legji znać było zmęczenie. Sędziował p. inż. Dudryk.

Niedziela: LECHIA - HASMONEA 0:0 (0:0). Ostatnie zawody o mistrzostwo kl. A. Gra nudna i ospała, lepszą drużyną jako całość była Lechia, w której na pierwszy plan wybijali się prawy obrońca i prawy pomocnik. W Hasmonoi miał Birnbach I. słaby dzień, wobec czego napad nie mógł się stać niebezpiecznym. Bardzo dbrym był Birnbach II. w obronie, drugi obrońca słaby, gracz brutalny. Sędzia p. Niedźwirski, nie widziany jeszcze dotychczas nawet na matchach drugoklasowych (pewnie pupil prezesa kolegium) beznadziejny, wywoływał swemi rozstrzygnięciami salwy śmiechu. Ciekawi jesteśmy, jak długo te skandale sędziowskie trwać będą.

Mistrzostwo kl. B.

POGOŃ II. - SPARTA 2:0.

A. Ż. S. - BIALI 4:2.

Zawody towarzyskie:

POGOŃ - LEGIA 2:5 (1:2). Niespodziewany i wstyd przynoszący sportowi łwowskiemu wynik. „Starzy panowie” z Legji odnieśli zasu-

żone zwycięstwo, pomoc a zwłaszcza obrona (!) Pogoni grała tak wspaniale, że prawie każdy przebieg napadu Legji zagrażał poważnie bramce Pogoni. Napad Pogoni pracował niezłomnie, Wacek był dobrze trzymany, Garbień i Bacz nie mieli szczęścia do strzałów. Mielech prowadził ładnie napad Legji, wybijał się techniką, Bujak i Königil jako obrońcy spełniali dobrze swe obowiązki. Tempo nadawała Legja, Pogoń miała, zwłaszcza w drugiej połowie przewagę, lecz tak nędznie grającej Pogoni już dawno nie widzieliśmy. Obrona Pogoni wobec krótkiego podawania przeciwnika była bezradna, a bramkarz zupełnie nie dopisał. Sędziował słabo p. Schlosser.

Różne.

CIEKAWA STATYSTYKA. W Polsce jest 600 miast, w tem 6 miast posiadających ponad 100 tysięcy mieszkańców (Warszawa, Łódź, Lwów, Poznań, Kraków, Wilno).

Blisko połowę ziemi w Państwie Polskiem zajmuje rola, szóstą część łąki i pastwiska, czwartą część lasy, dziesiątą część nieużytki.

Koni jest w Polsce 3 miliony, bydła około 8 milionów sztuk, owiec 2 miliony, świń 5 milionów.

Budynków mieszkalnych jest w miastach 400 tysięcy, w wsiach 3 miliony, w obszarach dworskich 45 tysięcy.

Węgla kamiennego w ziemi polskiej jest na terenach dotychczas zbadanych przypuszczalnie przeszło 140 miliardów tonu, czyli dwa razy tyle co w Anglii.

Gdybyśmy się zabawili w obliczenie, ile też w złocie wynosi majątek Polski w lasach, ziemi uprawnej, budynkach, kopalniach, żywym inwentarzu — to wypadłoby piętnaście bilionów marek złotych, a na jednego obywatela polskiego przypadłoby 50 milionów marek.

WALKA Z RAKIEM. Według obliczeń urzędowych jest w Polsce ludzi chorych na raka przeszło 50 tysięcy. We Francji umiera rocznie na raka około 4.000 ludzi, w Anglii ilość chorych na raka jest przerażająca, jak podały pisma, co siódmy człowiek jest tam chory na raka. Chorobę raka można wyleczyć tylko w najwcześniejszym jej zaczątku. Gdy się rozwinie we krwi, wtedy niema już ratunku. (

Społeczeństwa wielu krajów kulturalnych zaczynają walczyć z tą chorobą i w tym celu organizują stowarzyszenia, które wiele już zdziałały dobrego w tym kierunku. Zakładane są szpitale dla chorych na raka, laboratorja dla badań naukowych, bezpłatne poradnie dla chorych i t. d.

Sprostowanie.

Na podstawie § 19 ustawy prasowej upraszamy o zamieszczenie następującego sprostowanie:

W sprawie zamieszczonej w Szan. piśmie z dnia 23. VI. b. r. Nr. 140, w dziale „Nowiny z dnia” notatki pod napisem „Wojujący dziko kamienicznik” prostujemy co następuje:

Nieprawdą jest jakoby p. Henryk Gewandter właśc. realn. przy ul. Murarskiej 33, dokuczał w niemożliwy sposób p. Mondscheinowi swemu lokatorowi, chcąc go zmusić do wyprowadzenia się.

Nieprawdą jest, jakoby p. Henryk Gewandter jakoteż jego syn Wiktor miał wieczorem masakrować swoją ofiarę w osobie p. Mondscheina napadając go w klatce schodowej.

Natomiast prawdą jest, że p. Mondschein w dniu 19 b. m. wieczorem o godzinie 10-tej korzystając z ciemności panującej w klatce schodowej napadł w sposób brutalny p. Henryka Gewandtera i rozpoczął bójkę w czasie której znieważył go czynnie, a nawet do krwi pokaleczył, zaś p. Wiktor Gewandter naddbiegłszy na krzyk bitego ojca, p. Mondscheina od dalszego bicia powstrzymał, w ten sposób iż wypchnął go za drzwi kamienicy i takowe zamknął.

W końcu podajemy do wiadomości, iż przeciw p. Mondscheinowi wniosliśmy do Sędu doniesienie karne. — Gewandter Henryk i Wiktor.

Ze sportu.

20-lecie i otwarcie parku sportowego l. l. K. S. „Czarni”.

W przedłużeniu placu powystawowego, niedaleko pierwotnej siedziby pierwszych „Czarnych”, na dawnym konnym torze Cetnera, rozciąga się ich park, poprzecinany alejami drzew, i urządzony wzorowo dzięki niezłomnej i fachowej pracy inż. Christelbauera, jednego z głównych krzewicieli i organizatorów sportu polskiego.

Zdobycie najważniejszej podstawy rozwoju, t. j. własnego boiska, da niowatpliwie „Czarnym” możność spełnienia tego zadania, jakie już w zaraniu swego powstania, jako najstarszy klub sportowy polski, wzięli na siebie.

Dzień 29. czerwca, t. j. dzień otwarcia własnego parku, będzie zatem dla klubu dniem ogromnie radosnym i przełomowym, obchodzonym niezwykle uroczysto. Mają oni odtąd do dyspozycji 3 zdrenowane boiska (jedno główne i dwa treningowe), bieżnię, skocznię i rzutnię, tor dla cyklistów i korty tenisowe.

Z uroczystością otwarcia parku łączą „Czarni” uroczystość 20-lecia istnienia klubu, która jest równocześnie dwudziestolciem sportu polskiego. „Czarni”, to początki organizacyjnej pracy klubowej na polu sportu w Polsce.

Pierwszych zawiązków tej pracy i całego ruchu sportowego, a tem samem zawiązku klubu „Czarni”, szukać należy w latach 1900—1903. W tym to bowiem czasie grono kolegów, a uczniów l. szkoły realnej, złączyło się do wspólnego, nie bardzo jeszcze wtedy milc widzianego, ruchu fizycznego pod gołym niebem, w szczególności zaś w celu gry w piłkę nożną. Zabawy te odbywały się w owym czasie na polance, której część zajęły następnie zabudowania szkoły kadeckiej. Po usunięciu się stamtąd prze-

Za wiersz milim. 1 szpalt. zwykle za tekstem
Mp. 400 — Nadstawane 1200 —, w tekście 2000 —.

OGŁOSZENIA.

Na I. stronie 3.000. Drobne ogł. za słowo 250 —.
Komunikaty 1'600 —, zamiejscowe o 25% drożej.

DLA PIERSIOWO CHORYCH!

Każdy lekarz ordynuje przy wszelkich chorobach dróg oddechowych uporczywym kaszlu i t. d. najlepszy, jedynie wypróbowany środek

„SULFOCOL LAOKOON“ w każdej aptece
— do nabycia —
Zakłady chemiczne „LAOKOON“, Sp. z ogr. odp, we Lwowie, Lindego 6.

UNIEWAŻNIA się Legitymację kolejową na nazwisko
Handler Bronisława, wydaną w Dyrekcji lwowskiej,
która została zgubiona w drodze ze Stryja do Sambora.

DNIA 10 czerwca 1923 skradziono na stacji we Lwo-
wie dokument zwolnienia z wojska wystawiony na
nazwisko Iwan Bałan z Siwki wojniłowskiej przez 18
pułk piechoty w Dęblinie, który unieważniam.

ROWERY I wszelkie części składowe do tychże: opony,
dętki, dzwonki i t. p., futbale, dętki i pompki
futbalowe poleca najtaniej **A. FRIEDFELD**,
Lwów, Jagiellońska 9. Wysyłka na prowincję odwr. 522

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe —
leczy specjalista 42
Dr. FRISCH ulica Wałowa 11.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. GOLDSTEIN

były elem kliniki wiedeńskiej i berlińskiej przyjmuje
kobiety od 10 — 12, mężczyzn od 2 — 5, w niedziele
i święta od 9 — 1. Kraszawskiego 3.

Pieniędzy

i irytacji zaoszczędzą sobie Panowie, którzy używają do
„Gillettek“ i t. p. aparatów, „Sollingen“ zapasowych no-
żyków znanej marki „SALFERS“, pełna gwarancja za
każdą sztukę. Wyłączny skład 434

S. FEDER Lwów, ul. Sykstuska 7.

Zamówienia z prowincji uskutecznią się odwrotnie.
Przy zakupie uprasza się powołać na ogłoszenie
w „Dzienniku Ludowym“, udzielamy wtedy 10% opustu.

OGŁOSZENIE.

Zarząd w porozumieniu z Radą Nadzorczą
Spółdzielni wytwórczo-spożywczej robotników

„SILA“

z ograniczoną poręką w Stanisławowie.

ZWOŁUJA

NADZWYCZAJNE
WALNE ZGROMADZENIE

na dzień 1 lipca b. r. w Sali RADY ROBOTNI-
CZEJ o godzinie 10-tej przed południem z na-
stępującym porządkiem dziennym.

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Wal-
nego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie z czynności Dyrekcji i Rady
Nadzorczej.
3. Sprawozdanie Komisji skontrolującej.
4. Ustąpienie Rady nadzorczej i Zarządu oraz
wybór tychże.
5. Udzielenie absolutorjum ustępującym.
6. Rozdział zysków za rok 1922.
7. Podwyżka udziałów do 50.000 Mk.
8. Wnioski i interpelacje.

W razie nie jawienia się oznaczonej statutem
liczby członków Nadzwyczajne Walne Zgromadze-
nie odbędzie się o godz. 11-tej przedpołudniem,
bez względu na ilość członków w tej samej sali
i z tym samym porządkiem dziennym.

Prezez: Dyrekcja:

Stanisław Kochański m. p. Michał Hulimka m. p.
Adam Konopacki m. p.

Stanisławów, dnia 21 czerwca 1923.

Ofiary Kwasy Moczowego

Podagra
Reumatyzm
Piasek
Arterio-Sclerosa
Kwasy

Artretyk musi co miesiąc przepro-
wadzać kurację Urodonalem (głównie
po nadużyciach w jedzeniu i piciu),
która go zachowa przed atakami pod-
dagrycznymi, reumatycznymi i kol-
kami nerkowymi. Z chwilą, kiedy
uryna przybiera kolor czerwony lub
zawiera piasek, śpieszcie po ratunek
do Urodonalu.

Środek poleco-
ny przez Prof.
LANCEREAUX,
b. Prezesa Aka-
demji Medycy-
nej, w swoim
dziele o poda-
grze.

Zatruty przez kwas moczowy, dręczony przez
cierpienia, może być uratowany tylko przez

URODONAL CHATELAIN'A

ponieważ URODONAL rozpuszcza KWAS MOCZOWY

URODONAL Chatelain'a jest do nabycia we wszystkich aptekach i składach aptecznych.
Przy kupnie należy domagać się zawsze firmy wynalazcy CHATELAIN'A.

Informacji udziela się: WARSZAWA, Fredry 4. — Telefon 73-55 i 155-59.

1108

Księgarnia Ludowa

Lwów, Szajnochy 2

posiada na składzie ostatnie nowości treści po-
wieściowej, naukowej, politycznej i społecznej:

Danilowski Gustaw	W. Argon
A to się pali serce moje str. 156	Okres upadku kapitalizmu str. 67
Jaskółka „ 348	Ramsay B. Carlson
Lili „ 166	Likwidacja Pokoju Wer-
Marja Magdalena „ 257	salskiego str. 59
Tętent „ 93	Kautsky Karol
Z minionych dni „ 196	Pochodzenie chrześcijaństwa „ 306
Górnjak Stanisław	Kolski Witold
Bojowym szlakiem „ 305	Manifest komunistyczny „ 76
Kaden-Bandrowski	Kruszewski-Zdzisłowski
Generał Barcz „ 516	Życie robotnicze w Polsce „ 94
Romain Rolland	
Jan Krzysztof tomów 10	

Związki robotnicze i oświatowe przy zbiorowych
zamówieniach otrzymują odpowiedni rabat.

Wszelkie zamówienia z zakresu księgarstwa wy-
konujemy odwrotnie.

Na żądanie wysyłamy obszerne katalogi.

Ważne dla każdego robotnika !!

W KSIĘGARNI LUDOWEJ

PRZY UL. SZAJNOCHY L. 2

jest do nabycia

KOMPLET DZIEŁ i BROSZUR

treści socjalistycznej i społecznej.

KOMPLET ZAWIERA 14 DZIEŁ.

CENA KOMPLETU 25.000 mk.

DLA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH
i KOMITETÓW PARTYJNYCH 10% opustu.

Inserujcie w Dzienniku Ludowym.